

ПРИСТАП ДО ПРАВДА ВО МАКЕДОНСКИОТ ПРАВЕН СИСТЕМ

м-р Ана Здравева, асистент на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип

м-р Кристијан Панев, асистент на Правен факултет, Универзитет “Гоце Делчев“ Штип

Правна рамка

- Закон за бесплатна правна помош од 2009 година (недореченост на законскиот текст, слаба институционална поставеност, нефункционалност и неусогласеност со правните потреби на граѓаните)

Закон за бесплатна правна помош од 2019 година (примена од октомври 2019)

Новини:

- 1. Примарна правна помош

- - се изврши проширување на опсегот на примарната правна помош, која може да ја добијат сите физички лица кои имаат живеалиште или престојувалиште на територија на државата,
- - се прошири кругот на даватели на примарна правна помош со вклучување на правните клиници,
- - се воведе нов начин на финансирање на здруженијата и правните клиници, преку директна поддршка од МП за проекти кои вклучуваат обезбедување примарна правна помош.

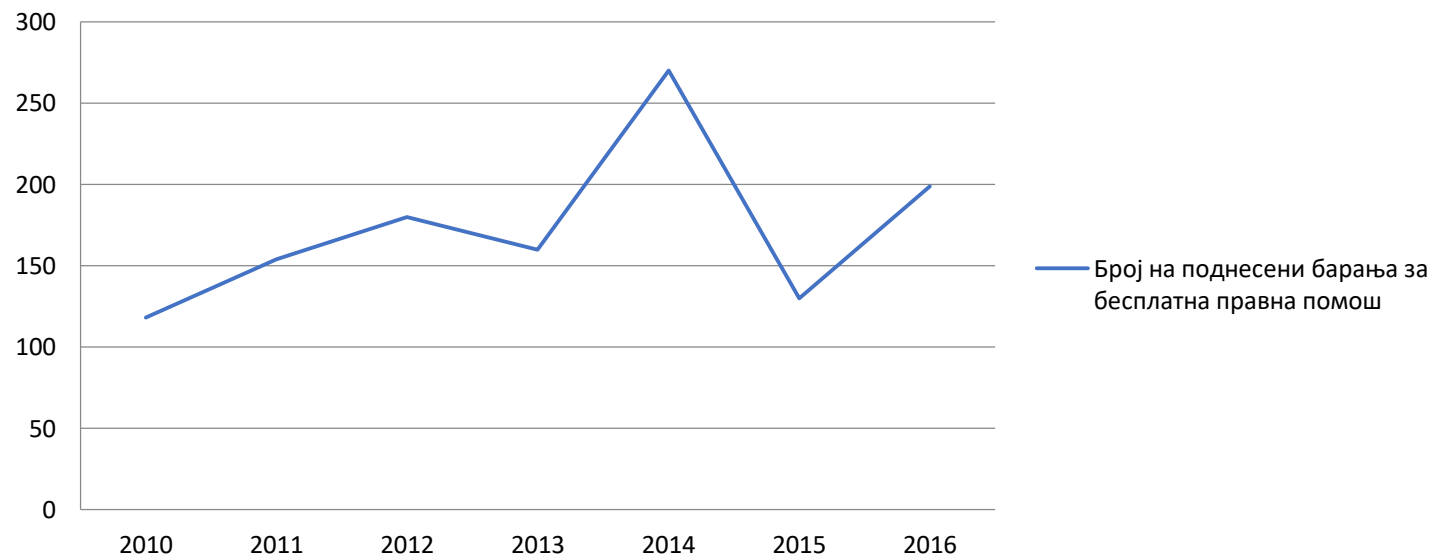
- 2. Секундарна правна помош

- - се дефинира како стручна правна помош од адвокат и финансиска помош што државата ќе ја обезбеди – доделувањето на СПП исто така вклучи и ослободување од судски или административни такси, процедурални трошоци, како и трошоци за вештачење кое ќе се реализира преку Биро за судски Вештачења.
- - олеснети се условите што мора да ги исполнуваат барателите во смисла на материјална, финансиска, имотна и семејна состојба, но сепак врзано со нивниот граѓански статус како државјани со постојано живеалиште или странски државјани со дозвола за привремен престој, лице без државјанство со законски престој во државата, лица што имаат право на правна помош и баратели на право на азил.

Закон за бесплатна правна помош 2009

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Вкупно
Поднесени барања	118	154	180	160	270	130	199	1211

Број на поднесени барања за бесплатна правна помош

Закон за бесплатна правна помош 2009

	Донесени решенија	Одобрени барања	Одбиени барања	Запрени постапки	Однос одобрени/ одбиени
2010	74	29	42	3	1/1,4
2011	172	64	91	17	1/1,4
2012	196	68	126	2	1/1,8
2013	162	75	81	6	1/1,08
2014	254	114	140	7	1/1,2
2015	192	113	79	7	1,4/1
2016	150	65	85	10	1/1,3

Примарна
правна
помош

	2019 (01.10- 31.12)	2020	2021	2022	ВКУПНО
Вкупен број на лица кои добиле ППП	133	2727	3266	5972	12.098

СЕКУНДАРНА
ПРАВНА
ПОМОШ

	Поднесени барања за секундарна правна помош	Одобрени барања	Одбиени барања	Донесени решенија со кои се прекинува одобрената секундарна правна помош	Однос одобрени/одбиени
2019	77	46	28	5	1,6/1
2020	207	132	49	14	2,7/1
2021	295	203	65	13	3,1/1
2022	291	231	40	15	5,7/1
Вкупно	870	612	182	47	

Недостатоци:

- Финансирањето на примарната правна помош што новиот закон ја наметна сеуште не функционира. (единствено во 2022 година, МП додели на 7 кандидати, грантови во износ од 150.000,00 мкд или вкупно 1.050.000,00 денари).

- законот е рестриктивен во поглед на нотарските и извршните постапки,

- потенцијалната жртва на семејно насилство која не е евидентирана во ЦСР нема можност да добие бесплатна правна помош,

- Дилемата е во поглед на правилото од ЗПП да ѝ се надоместуваат трошоци само на странката што има успех во спорот

Ви благодарам на
вниманието!